Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Sant Julià de Fréixens

Vallcebre

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Sant Julià de Fréixens s/n, 08699 Vallcebre.
Emplaçament	Carretera de Guardiola-Saldes, km 6, pista forestal a la dreta.
Alçada:	1000

Coordenades:

Latitud:	42.22275
Longitud:	1.82534
UTM Est (X):	403057
UTM Nord (Y):	4675176

Classificació

Número de fitxa	08293 - 16
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Romànic
Segle	XII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL, aprovat el 6/10/10 pel Consell Comarcal
Número inventari	IPA 3699
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona
Autoria de la fitxa	Anna Junyent Traserra
Data de registre de la fitxa:	dv., 10/04/2009 - 02:00

Descripció

L'església és una construcció d'una sola nau, orientada a llevant i coronada per un absis de planta semicircular essent, aquest darrer element, la part més interessant de l'església. És gairebé tan ample com la nau i té una senzilla decoració exterior formada per una motllura seguida a manera de cornisa i unes petites mènsules, que no aguanten res, separades uns quaranta centímetres. Al mig del mur hi ha una finestra de doble esqueixada, actualment tapiada, coberta amb un arc de mig punt adovellat. Els seus carreus de pedra quadrats i polits i ben disposats a trencajunt, semblen respondre al segle XI. L'interior de la nau, coberta amb volta de canó, és totalment arrebossada, llevat de la part inferior de l'absis, cobert amb un quart d'esfera. Al segle XVIII es va reformar amb la construcció d'una nova volta de canó reforçada amb contraforts al mur de migdia, visibles des de l'exterior. Contraforts de mides diferents i que alhora varen permetre l'obertura de capelles desiguals en aquest mur. La porta d'entrar original és perduda i avui s'hi accedeix per una porta, coberta per un porxo, al costat de migjorn. Hi ha obertures també actuals i són al mur de migdia. A més, durant l'època moderna, també s'arrebossà l'interior de la nau i s'hi agregà la rectoria. Tot i les remodelacions, l'església conserva tota la capçalera i el mur de tramuntana originals. Elements més moderns serien el campanar de torre quadrada, al mur de ponent, i un cor situat a l'interior de l'església.Tot està cobert amb una teulada a dues vessants de teula aràbiga. Materials emprats en la construcció són pedra, morter i teula.

Història

L'església de Sant Julià de Fréixens va ser coneguda amb el nom de Sant Julià de Vallcebre i l'any 1311 amb el de Vallcebre Sobirà. Els seus orígens s'han de vincular amb el monestir de Sant Sadurní de Tavèrnoles del qual depenia i n'era una de les moltes propietats al comtat de Berga. L'any 1019 els comtes d'Urgell concediren al monestir de Tavèrnoles la possessió del monestir de Sant Llorenç de Morunys a la Vall de Lord; aquest monestir de la Vall de Lord tenia un important lot de terres al Berguedà, a la parròquia de Sant Julià de Vallcebre, terres que pertanyien a Sant Llorenç de Morunys i que quedaren incloses a la senyoria de Sant Serni de Tavèrnoles, tot i que més tard se'n desvincularien altre cop. Per tant, l'existència de l'església queda constatada ja a inicis del segle XI. En la consagració de Sant Sadurní de Tavèrnoles de l'any 1040 torna a citar-se el domini sobre Sant Julià. L'església es esmentada a un testament de l'any 1197, quan Estefania Isarna deixà dos argenços a Sant Julià, car un dels seus fills, Ramon, era clergue de Sant Julià. L'any 1312 passà a ser parròquia gràcies a la visita del deganat de Berga. El segle XV la parròquia era ja regentada pel capellà de Vallcebre i de l'església de Santa Maria amb la qual cosa va perdre la titularitat; Sant Julià quedà unit, com a sufragània, a Santa Maria de Vallcebre. El segle XVIII, però, ambdues esglésies eren sufragànies del santuari de Santa Maria de Falgars. Els capellans o rectors de Sant Julià coneguts són: Miquel -1279-, R. Olzina -130-, Bernat Corderols -1384- i Bernat Bonet -1440- (ja unida a Santa Maria de Vallcebre).

Bibliografia

AAVV (1990). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (IPAC). Generalitat de Catalunya.
AAVV (1985). Catalunya Romànica vol. XII "El Berguedà". Enciclopèdia Catalana. Pàgines 495-496.
AAVV (1994). El Patrimoni Històric i Artístic: Bages, Berguedà, Cerdanya i Solsonès. Biblioteca Comarcal de Catalunya, vol 2. Regió7/ Caixa Catalunya i Generalitat de Catalunya.
BURON, Vicenç (1977). Esglésies catalanes romàniques: guia. Edicions Artestudi.
CARABASA, Lluïsa (1994). El Berguedà. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, vol. 5.

Departament de Cultura Generalitat de Catalunya.
GAVÍN, Josep M ( ). Inventari d'esglésies: Berguedà, vol 17. Arxiu Gavín.
SERRA, Rosa (1991). Guia d'art del Berguedà. Consell Comarcal del Berguedà.
VIGUÉ, Jordi (1978). El Berguedà. Edicions Artestudi.